

gorífiques del menjador. Com que tot era fosc i se li havien trencat les ulleres (les duia rodonetes i petites, damunt del nas de pastanaga) no podia llegir cap encanteri per obrir la porta i de memòria no se n'hi acudí cap. Així doncs, per què posar-se nerviós? Ja l'obriren una estona o altra. Mentrestant, dormiria. I així ho va fer durant el cap de setmana, allà dins ben fresquet.

És ben cert que la seva manera d'entendre segons quines coses és ben especial. Això mateix de quedar-se gairebé tres dies dormint, no ens va semblar pas normal, a nosaltres, però és que elles i ells són diferents. Poden dormir tres dies seguits o passar-se llegint dos-cents anys. La fred de dins una nevera pot no importar-los com tampoc el calor que pugui fer dins de la xemeneia d'un volcà. Són d'una altra mena de ... carn?

Això, la veritat, és que tampoc ho sabem, si són de carn o de què estan fets. Tocar-los, tocar-los, no ho hem pogut fer mai. Ens sembla entendre que són invisibles, però perquè ens poguem fer una idea de com són en realitat, ens duen una mena de màscara que podem tenir a la classe, que ens fa companyia. És com aquell que té un retrat, una fotografia damunt de la tauleta. Sembla que si veus la cara de la gent, t'és més bo o més bonic de recordar. També així es fa més fàcil a la classe fer-nos la idea que encara que no els veiem, són per allà voltant i vigilant i ajudant-nos.

De vegades, tot d'una s'enfaden perquè hi ha massa cnts, massa soroll i se'n van o ens en fan alguna perquè quedi ben clar que massa soroll no els agrada ben gens. Més d'una vegada desapareix algun llibre, alguna carpeta, alguna fitxa. Quan passa això i tothom ho troba incompreensible (allò que sol passar: *"però...si eren aquí ara fa un moment!...però si jo ho he deixat damunt la taula!"*) quan

passa això és ben clar que, o bé el nostre bruixot té ganes de gresca, o bé algú l'ha fet enfadar i ens ho està fent notar. També, sobretot si estan de gresca, canvien les coses de lloc. Perdre'ns, perdre'ns, mai no ens han perdut res, només són bromes.

El que sí que no és cap broma és que tenen la idea claríssima que tothom ha de saber llegir i escriure i amb lletra lligada. Són molt exigents: des dels primers dies que arriben a la classe de primer comencen a deixar missatges escrits i fan arribar cartes. Donen per entès que tothom els comprèn... i els esforços que tothom fa, per entendre'ls! I no us penseu pas que escriguin tres ratlletes, ah, no. Pàgines senceres. Vet aquí una de les raons de què les nenes i nens de primer i segon surtin tan espavilats, avui dia.

Tot el que escriuen sol ser de molt interès perquè encara que són exigents tampoc són injustos, procuren explicar coses que interessin a tots els infants de la classe. La Tosquigeta, posem-hi pel cas, ens va explicar la vida i miracles del drac que vivia dins de la xemeneia del volcà de la Crosa. És el darrer de tots els dracs que queden a tot Europa —i no sabem si arreu del món—. Aquest drac és amic seu i és molt vergonyós, poruc, tímid... i enorme! El fet és que ja no queden científics interessats en estudiar una bèstia d'aquestes característiques i no ho trobarieu pas en els llibres, tot el que nosaltres en sabem. I no només ho sabem perquè ens ho va escriure la Tosquigeta, sinó que ens el va presentar i tot. Quin esglai!, però quina emoció, també. No oblidarem mai cap de nosaltres la seva veu i les seves paraules.

I què en sabeu, vosaltres, de la feina que fan els animals del bosc i com se la reparteixen perquè tot funcioni com un rellotge? Nosaltres hem après que dins del bosc, encara que quan hi passem sembla que tot està en calma i no hi ha ningú, només ho sembla. Hem conegut follets que hi viuen (alguns han tingut l'oportunitat de parlar amb ells!) i el bruixots i fades del bosc que tots aquests anys ens han acompanyat: les fades Escorça i Fangola, els bruixots Verdolaga i Ceballot, el follet Fulqueri, el geni oriental Mohamed Fepaps... ens han mostrat com el bon funcionament de boscos i prats es deu a la gran tasca organitzativa i gestora d'aquests màgics i savis amics nostres. Si una formiga es trenca una cama; si un conillet perd el seu cau; si una colobra no es pela a temps; si una cadenera no troba prou branquetes per acabar el seu niu; si un gripau malcarat busca raons a tots els veïns; si dues ratetes liti-guen per la mateixa espiga de blat; si un roure fa massa ombra cap a un costat i oblida l'altre; si una romaguera estira les branques perquè s'hi enganxi la llebre que cada matí s'hi acostia; si la camamilla no deixa lloc al poniol... Qui se'n cuida, de posar pau? Qui vetlla per l'ordre i la calma? Quan es pateixen desgràcies com ara el terrible foc, qui organitza la fugida perquè tothom se'n surti sà i estalvi?

Tots nosaltres al Salvador Espriu tenim reposta a aquestes preguntes, però, i és més important, sabem que aquestes preguntes existeixen i que tenim amics que se les fan: són els nostres amics bruixes i bruixots. ■

Escola Salvador Espriu